

Harjumaa omavalitsuspäeva deklaratsioon elukestvast huviharidusest ja huvitegevusest

Aare Kruuser

*Deklaratsiooni koostamisel osalenud Tallinna Ülikooli ühiskonnateaduste
instituudi lektor, MTÜ POLIS liige*

Harjumaal Omavalitsuspäev

OMAVALITSUSPÄEVAL DEKLARATSIOONI VASTUVÕTMINE ON
SENI TOIMUNUD OMAVALITSUSPÄEVADE TRADITSIOONI
JÄTKAMINE

Harjumaa II Omavalitsuspäev

DEKLARATSIOON TUGINEB OLEMASOLEVATELE TEGEVUSKAVADELE JA OLEMASOLEVALE REGULATSIOONILE NING NENDE DOKUMENTIDE JA EESMÄRKIDE RAKENDAMISPRAKTIKA ANALÜÜSILE.

DEKLARATSIOONI EESMÄRGIKS ON VÄLJA TUUA, MIS ON OLULINE VALDKONNAS TEGEVUSTE KAVANDAMISEL JA KORRALDAMISEL NING MILLELE EELKÕIGE TÄHELEPANU PÖÖRATA.

KÕIKE KORRAGA ÄRA TEHA EI ÕNNESTU NING KA OLUD, MILLES TEGUTSEDA TULEB, ON MUUTUNUD.

.

Harjumaa II Omavalitsuspäev

EELTOODUST LÄHTUDES ON DEKLARATSIOONI

ESIMESES POOLES ÜLEVAADE KEHTIVATEST TEGEVUSKAVADEST JA
OLUKORRAST, MILLES NEID REALISEERIDA TULEB,

NING JÄRGNEVALT ON VÄLJA TOODUD, MIDA NÜÜD ESMALT TEHA TULEKS,
ET EESMÄRGID SAAVUTADA

Harjumaa II Omavalitsuspäev

Deklaratsiooni koostamisel võeti üheks aluspõhimõtteks, et huvitegevus ja huviharidus mõjutavad inimest kogu elukaare vältel (alates väikelaste huviringidest kuni eakate huvitegevuseni), seda nii isiksuse arengu, karjäärivaliku kui ka loovuse ning eneseväljenduse võimaldajana, samuti tervise ja heaolu allikana.

Harjumaa II Omavalitsuspäev

Sama oluline oli seisukoht, et kuigi huviharidus ja huvitegevus kui informaalõpe ja mitteformaalõpe leiab täpsemat defineerimist noortevaldkonna arengukavas 2021-2035 ning antud arengukava kontekstis on mõisted sisustatud lähtudes noortevaldkonnast, siis kehtivad samad põhimõtted kogu elukaart hõlmava huvihariduse ja huvitegevuse mõtestamisel.

Harjumaa II Omavalitsuspäev

Huvitegevuse ja huvihariduse arendamisel ja toetamisel peetakse oluliseks tugineda järgmistele seisukohtadele:

1. Edukas huvitegevuse- ja huvihariduspoliitika ning lõimimine eeldavad igakülgset koostööd riigi, kohaliku omavalitsuse, haridusasutuste, ettevõtjate, erialaorganisatsioonide, kolmanda sektori ja teiste osapoolte vahel.
2. Huvitegevus ja huviharidus kui haridusliigid tuleb elukestva õppe kontekstis nii riiklikul kui kohalikul tasandil rohkem eesmärgistada.
3. Huvihariduse ja -tegevuse valdkonnas tegutsevaid institutsioone ja isikuid tuleb rohkem väärtustada ja tunnustada.

Kutsume ellu Harjumaa Aasta huvihariduse ja -tegevuse sündmuse ja valdkonnas tegutsevate isikute tunnustamise /tunnustamisürituse.

Harjumaa II Omavalitsuspäev

- 4. Edu saavutamiseks on oluline**, et kohaliku omavalitsuse tulubaas arvestab huvitegevuse ja huvihariduse jätkusuutlikkusega, sh võimaldab ja väärtustab juhendajate ja õpetajate rolli, mille üheks oluliseks väljundiks on ka väärikas töötasu. Oluline on, et vastav teema oleks nii riigi kui ka kohalike omavalitsuste arutelude fookuses, arvestades kohalike omavalitsuste erisusi.
- 5. Edu saavutamiseks on oluline** tegeleda elukestva talendiarenduse vaatega, mis järjest enam muutub oluliseks ka tööl informaalsete õppimise ühe tegurina. Õppimine ja ande arendamine ei lõppe kindlasti lapsepõlves. Õpetajate-juhendajate pädevuste arendamist tuleb korraldada laiemal koostööl kohaliku omavalitsuse ja ülikooli vahel.
- 6. Edu saavutamiseks on oluline** panustada kõigile kättesaadava haridustaristu rajamisse, mis toetab huvihariduse ja huvitegevusega tegelemist ning annab vaba aja veetmise võimalused kogu elukaare vältel.

Harjumaa II Omavalitsuspäev

7. Kohaliku omavalitsuse tasandil tuleb läbi mõelda ja kokku leppida, milline võiks olla tööandja roll toetada õppimist, tunnustada nii tööalast kui muud huvipõhist õppimist, väärtustades lõimimist. Linn või vald kui tööandja saab siin olla eeskujuks.
8. Mõelda läbi huvihariduse ja huvitegevuse arendamise võimalused hajaasustuspirkonnas, sh toetada ühistranspordi võimekust keskusest kaugemates piirkondades huvitegevuse- ja huvihariduse kättesaadavuse parandamiseks.
9. Kohaliku omavalitsuse poolt pakutavad huvihariduse ja huvitegevuse valikud, sellega kaasnev kaasamine kogukonna tegevustesse ja huvipõhine tegutsemine võimaldab mõjutada kodanikuaktiivsust ja loob osalustunnet-sidusust terves kogukonnas.

Harjumaa II Omavalitsuspäev

10. Laiendada kooli, sh riigigümnaasiumi rolli, kujundades koolidest kogukonna- ja elukestva õppe keskused. Integreerida üldharidus, huviharidus ja -tegevus ning noorsootöö üheks tervikuks luues nn kogupäeva kool ja elukestva õppe keskuse.

11. Pakkuda mitteõppivatele ja mittetöötavatele noortele (edaspidi NEET-noorte) senisest enam võimalusi koolitustel ja huvitegevuses osalemiseks, tõstmaks nende motivatsiooni ja tagasisuundumist haridusse või tööjõuturule. Toetada senisest enam ja laialdasemalt NEET-noorte perekondi ja sotsiaalseid võrgustikke, et suurendada nende oskust ja suutlikkust NEET-noori toetada.

12. Arvestada huvihariduse ja huvitegevuse arendamisel teadlaste, ekspertide ja erialaorganisatsioonide arvamus ja kaasata neid otsuste langetamisse.

Harjumaa II Omavalitsuspäev

Sellised on deklaratsiooni ettevalmistamise käigus saadud arutelude ja tagasiside tulemused küsimuses, mida peetakse oluliseks igapäevases tegevuses arvesse võtta ning mille realiseerimist järgnevalt, see tähendab siis pärast tänast omavalitsuspäeva üritust, oma tegevustes toetame ning jälgime ja analüüsime.

Harjumaa II Omavalitsuspäev

Omavalitsuspäeva deklaratsioonile ja omavalitsuspäevale seatud eesmärkide saavutamiseks kaasati lai ring valdkonnaga seatud isikuid.

Teiste hulgas need, kelle ülesandeks on valdkondlike poliitikate kujundamine ja elluviimine, ning mõistagi isikud, kes igapäevaselt tegutsevad huvihariduse ja huvitegevuse valdkonnas.

Lähenemise ja avaldatavate sisukohtade teaduspõhisuse tagamisel on oluline roll olnud teadlastel ja nende arvamusel.

Harjumaa II Omavalitsuspäev

Deklaratsiooni teksti lõpus esitatud kokkuvõttev lause võiks olla järgmine:

Harjumaa II Omavalitsuspäeval osalejad Viimsis, 21. oktoobril 2022. aastal, tegelesid huvihariduse ja huvitegevuse küsimustega ning nende arutelude tulemusi ja omavalitsuspäeva deklaratsioonis esitatud seisukohti on oluline arvesse võtta, sest elukestva huvitegevuse ja huvihariduse korraldamine ja arendamine kohalikul tasandil on üks kohaliku omavalitsuse tuumülesandeid ning siin esitatu toob välja, millega huvihariduse ja –tegevuse valdkonnas esmajärjekorras tegeleda tuleb.

Edukas tegutsemine selles valdkonnas on meile kõigile oluline.

**HARJUMAA OMAVALITSUSPÄEVA DEKLARATSIOONI
ETTEVALMISTAMISE JA KOKKUKIRJUTAMISE ÜLESANNET
TÄITNUD TÄNAVAD TEID OSALEMISE JA TAGASISIDE EEST!**

Harjumaal Omavalitsuspäev

TÄNAME TÄHELEPANU EEST!